

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 35.

Vydána dne 31. prosince 1957

Cena 70 haléřů

OBSAH:

(75.—77.) **75. Zákon o občanských průkazech.** — **76. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o hlášení obyvatelstva a o povolování pobytu cizincům.** — **77. Nařízení o změně sídla okresního národního výboru v Karlových Varech.** — **78. Nařízení, kterým se stanoví sídlo a obvod lidového soudu v Ostrově a mění obvod lidového soudu v Karlových Varech.**

75**Zákon**

ze dne 19. prosince 1957

o občanských průkazech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1**Občanský průkaz**

(1) Občanský průkaz je veřejná listina, kterou občan Československé republiky (dále jen „občan“) prokazuje svou totožnost, československé státní občanství, místo pobytu a jiné významné právní a evidenční skutečnosti zapsané v občanském průkazu.

(2) Úřední vzor občanského průkazu stanoví ministerstvo vnitra.

§ 2**Povinnost mít občanský průkaz**

Občanský průkaz je povinen mít každý občan, který dosáhl věku 15 let a má pobyt na území Československé republiky; ministerstvo vnitra může stanovit výjimky pro určité skupiny občanů.

§ 3**Průkazní moc občanského průkazu**

(1) Zápisy v občanském průkazu nahrazují osvědčení o československém státním občanství, potvrzení o místě pobytu a ostatní veřejné listiny o skutečnostech, které jsou předmětem zápisu, a to v rozsahu uvedeném v občanském průkazu.

(2) K prokazování skutečností uvedených v odstavci 1 není občan povinen předkládat další doklady.

§ 4**Vydávání občanských průkazů**

(1) Občanské průkazy vydávají a zápisy v nich při vydání provádějí orgány veřejné bezpečnosti, a to na základě stanovených dokladů a za náhradu pořizovacích výloh.

(2) Na vyzvání orgánů veřejné bezpečnosti je každý povinen osobně se dostavit k výdeji občanského průkazu, po případě k doplnění zápisů v občanském průkazu.

(3) Občanský průkaz se nevydává občanům, kteří byli zcela zbaveni svéprávnosti.

(4) Po vydání občanského průkazu zapisují do něho potřebné údaje orgány veřejné bezpečnosti, výkonné orgány místních národních výborů, po případě jiné příslušné orgány.

§ 5

Doba platnosti občanského průkazu

(1) Občanské průkazy vydávají orgány veřejné bezpečnosti

a) občanům ve věku od 15 do 20 let — s platností na dobu 5 let,

b) občanům ve věku od 20 do 50 let — s platností na dobu 10 let,

c) občanům starším 50 let — bez omezení doby platnosti,

d) ve zcela výjimečných případech — s platností na dobu kratší než 5 let.

(2) Po uplynutí doby platnosti občanského průkazu orgány veřejné bezpečnosti buď platnost dosavadního občanského průkazu prodlouží nebo občanu vydají nový občanský průkaz.

§ 6

Ztráta průkazní moci občanského průkazu

(1) Občanský průkaz ztrácí průkazní moc uplynutím doby platnosti v něm uvedené.

(2) Občanský průkaz ztrácí průkazní moc před uplynutím doby platnosti v něm uvedené, jestliže

a) byl poškozen, ztracen nebo odcizen,

b) obsahuje nečitelné nebo nesprávné údaje nebo neoprávněné provedené změny, zápisy nebo opravy,

c) občan změnil své příjmení nebo jméno nebo byla úředně provedena oprava matričního zápisu jeho příjmení nebo jména,

d) občan podstatně změnil svou podobu.

§ 7

Povinnosti držitele občanského průkazu

(1) Občan, jemuž byl vydán občanský průkaz, má zejména tyto povinnosti:

a) chránit občanský průkaz před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zne-

užitím nepovolanou osobou; v případě, že tyto okolnosti nastaly, hlásit je neprodleně orgánům veřejné bezpečnosti,

b) dbát, aby základní údaje zapsané v občanském průkazu stále odpovídaly skutečnosti, a za tím účelem včas předkládat občanský průkaz příslušným orgánům k zápisům,

c) prokazovat se občanským průkazem na vyzvání bezpečnostním a jiným orgánům k tomu zmocněným,

d) předkládat občanský průkaz při vzniku a ukončení pracovního (učebního) poměru zaměstnavateli,

e) požádat neprodleně orgány veřejné bezpečnosti o vydání nového občanského průkazu, ztratil-li dosavadní občanský průkaz svou průkazní moc,

f) požádat před uplynutím doby platnosti občanského průkazu orgány veřejné bezpečnosti o prodloužení platnosti dosavadního občanského průkazu, po případě o vydání nového občanského průkazu.

(2) Držitel občanského průkazu, který pozbyl československého státního občanství, je povinen jej neprodleně odevzdat orgánům veřejné bezpečnosti.

§ 8

Odevzdávání cizích občanských průkazů

(1) Každý, kdo nalezne cizí občanský průkaz, je povinen odevzdat jej neprodleně orgánům veřejné bezpečnosti.

(2) Odevzdán musí být rovněž občanský průkaz občana, který byl zcela zbaven svéprávnosti, jakož i občanský průkaz zemřelého.

§ 9

Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je povinen přezkoumat podle občanského průkazu totožnost občana, který u něho vstupuje do pracovního (učebního) poměru, a splnit další povinnosti stanovené prováděcími předpisy.

§ 10

Všeobecná ustanovení
o občanských průkazech

(1) Občanské průkazy nesmí být občanům odnímány při jejich vstupu do budov úřadů, podniků a závodů a nesmí být přijímány jako zástava.

(2) Občanské průkazy mohou občanům odebrat a vydávat příslušná potvrzení o odebrání, ztrátě nebo odcizení občanského průkazu orgány veřejné bezpečnosti, po případě jiné k tomu zmocněné orgány.

§ 11

Platnost dosavadních
občanských průkazů

(1) Občanské průkazy vydané občanům podle zákona č. 198/1948 Sb., o občanských průkazech, zůstávají v platnosti do doby, než budou vyměněny za nové občanské průkazy; vztahují se na ně přiměřeně ustanovení tohoto zákona.

(2) Občanské průkazy vydané občanům podle vládního nařízení č. 61/1953 Sb., o občanských průkazech, se považují za vydané podle tohoto zákona.

§ 12

Výjimky a úlevy

Ministerstvo vnitra nebo orgány jím k tomu zmocněné mohou v odůvodněných případech stanovit výjimky nebo povolit úlevy z ustanovení tohoto zákona.

§ 13

Prováděcí předpisy

Ministerstvo vnitra vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady vyhláškou v Úředním listě předpisy k provedení tohoto zákona.

§ 14

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se vládní nařízení č. 61/1953 Sb., o občanských průkazech.

§ 15

Účinnost zákona

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. března 1958; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Barák v. r.

76

Zákon

ze dne 19. prosince 1957,

kterým se mění a doplňuje zákon o hlášení obyvatelstva a o povolování pobytu cizincům.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 52/1949 Sb., o hlášení obyvatelstva a o povolování pobytu cizincům, se mění a doplňuje takto:

1. Část první zní:

„ČÁST PRVNÍ

Hlášení obyvatelstva

§ 1

Hlášení pobytu

(1) Podle tohoto zákona je každý povinen hlásit ohlašovacímu orgánu (dále jen „ohlašovna“) počátek, změnu a ukončení pobytu v obci s vedlejšími ohlašovacími údaji, a to způsobem, s doklady a ve lhůtách stanovených prováděcími předpisy. Pokud tyto předpisy nestanoví jinak, děje se toto hlášení na ohlašovacích tiskopisech.

(2) Každý je povinen učinit všechna hlášení úplně a pravdivě.

§ 2

P o b y t

Pobytem se podle tohoto zákona rozumí jak pobyt trvalý (stálé bydliště), tak pobyt přechodný (dočasný pobyt mimo místo stálého bydliště).

§ 3

O h l a š o v n a

(1) Ohlašovnou je výkonný orgán místního národního výboru.

(2) Vyžaduje-li to zájem řádné evidence obyvatelstva, mohou prováděcí předpisy určit za ohlašovnu jiný orgán.

(3) V hlavním městě Praze, v Bratislavě a v Brně je ohlašovnou příslušný orgán veřejné bezpečnosti.

§ 4

U b y t o v a t e l é

(1) Ubytovatelem je:

a) vlastník budovy nebo pozemku, pokud jde o jeho nájemníky nebo jiné osoby, které ve své budově nebo na svém pozemku ubytoval;

b) nájemník nebo uživatel bytu nebo jiné místnosti, pokud jde o jeho podnájemníky nebo jiné osoby, které ve svém bytě (své místnosti) ubytoval;

c) provozovatel ubytovacího zařízení, který je odpovědný za provoz podniku, ústavu nebo zařízení poskytujícího za plat či bezplatně ubytování, pokud jde o osoby, které ve svém ubytovacím zařízení ubytoval.

(2) Prováděcí předpisy stanoví, které jiné osoby se považují za ubytovatele a kdo plní povinnosti ubytovatele, který v domě nebydlí.

§ 5

P o v i n n o s t i u b y t o v a t e l ů

(1) Ubytovatel je povinen dbát, aby všechny osoby, které ubytoval, splnily ve stanovené lhůtě svou povinnost hlášení pobytu.

Neohlásí-li osoba hlášením povinná svůj pobyt ve stanovené lhůtě, je ubytovatel po-

vinen oznámit to neprodleně ohlašovně nebo příslušnému orgánu veřejné bezpečnosti.

(2) Provozovatel ubytovacího zařízení je dále povinen:

a) vést domovní knihu a zapisovat do ní neprodleně při ubytování ubytované osoby, když řádně prokázaly svou totožnost;

b) na požádání předkládat domovní knihu nebo výpisy z ní kontrolním orgánům;

c) neprodleně oznámit příslušnému orgánu veřejné bezpečnosti osobu, která neprokázala svou totožnost.

§ 6

V ý j i m k y a ú l e v y

(1) Ustanovení části první se nevztahují na osoby, ubytované podle předpisů o ubytování vojska.

(2) Prováděcí předpisy mohou stanovit další všeobecné výjimky a úlevy. V jednotlivých případech nebo pro jednotlivé skupiny případů může povolit výjimky (úlevy) ministerstvo vnitra nebo orgány jím pověřené.

(3) Pokud jde o hlášení obyvatelstva v pohraničním území, může ministerstvo vnitra stanovit zvláštní úpravu.

§ 7

Z v l á š t n í h l á š e n í

(1) Prováděcí předpisy mohou stanovit, že určitým dnem pozbudou platnosti všechna hlášení pobytu nebo hlášení pobytu některých osob, učiněná podle dosavadních předpisů. V takovém případě se pro účely tohoto zákona hledí na osoby, u nichž hlášení pobytu pozbylo takto stanoveným dnem platnosti, jakoby jejich pobyt v obci započal tímto dnem. Pro hlášení, které je třeba učinit v tomto případě, mohou prováděcí předpisy určit zvláštní lhůty a stanovit způsob, údaje, doklady a místo pro hlášení odchýlně od ustanovení tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných.

(2) Prováděcí předpisy mohou též stanovit zvláštní hlášení skutečností, jichž je třeba k účelům vojenské správy."

2. V § 21 na konci se škrtá část věty za středníkem.

3. § 22 zní:

„Prováděcí předpisy.

Ministerstvo vnitra vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady vyhláškou v Úředním listě předpisy k provedení tohoto zákona.“

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. března 1958; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Šíroký v. r.

Barák v. r.

77

Vládní nařízení

ze dne 22. prosince 1957

o změně sídla okresního národního výboru v Karlových Varech.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výběrech:

§ 1

Sídlo okresního národního výboru dosavadního okresu Karlovy Vary se přenáší do Ostrova a název tohoto okresu se mění na okres Ostrov.

§ 2

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1958; provede je ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Šíroký v. r.

Barák v. r.

78

Nařízení ministra spravedlnosti

ze dne 28. prosince 1957,

kterým se stanoví sídlo a obvod lidového soudu v Ostrově a mění obvod lidového soudu v Karlových Varech.

Ministr spravedlnosti nařizuje podle § 14 č. 2 zákona č. 66/1952 Sb., o organizaci soudů:

§ 1

V souhlase se zásadou, podle které se sídla a obvody lidových soudů shodují se sídly a obvody okresních národních výborů, zřizuje se lidový soud v Ostrově s působností pro územní obvod okresního národního výboru v Ostrově. Lidový soud v Karlových Varech vykonává nadále působnost pouze pro územní obvod městského národního výboru v Karlových Varech.

§ 2

Tím se mění ustanovení § 1 č. 2 písm. c) nařízení ministra spravedlnosti č. 22/1954 Sb., kterým se stanoví sídla a obvody lidových soudů a sídla a obvody krajských soudů.

§ 3

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1958.

Šíroký v. r.

Dr. Škoda v. r.

